

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สกส. 21 /2562

เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

เนื่องจากความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นหนึ่งในความเสี่ยงหลักของธุรกิจสถาบันการเงิน แม้ว่าสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะมีฐานะการเงินที่มั่นคง แต่หากไม่สามารถจ่ายชำระผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ ตามภาระผูกพันที่มีอยู่ได้ ก็อาจทำให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้นไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยใช้ควบคู่กับแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีสินทรัพย์สภาพคล่องที่จะใช้รองรับการไหลออกของเงิน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฝากเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และเป็นแนวทางที่จะช่วยลดปัญหาด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ อันจะส่งผลกระทบต่อระบบการเงินและภาคเศรษฐกิจจริงได้ รวมถึงเป็นการช่วยผลักดันให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีระบบการบริหารความเสี่ยง และการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินที่ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ที่กำหนดมีความสอดคล้องกับแนวทางที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจใช้เพื่อการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในปัจจุบัน แต่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับลักษณะธุรกรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจและสภาพแวดล้อมทางการเงินมากขึ้น

ในการออกประกาศฉบับนี้เพื่ออ้างอิงอำนาจตามกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์เดิม

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติ ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 13/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

สกสป40-คส32001-25620902

คส320 วันที่ 2 ก.ย. 2562

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับจากประชาชนซึ่งต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด และให้หมายความรวมถึงเงินอื่นที่ได้รับจากประชาชน เช่น สลากออมสิน สลากออมทรัพย์ เงินรับฝากสงเคราะห์ชีวิต

ทั้งนี้ เงินรับฝากสงเคราะห์ชีวิตหรือที่มีลักษณะเดียวกันแต่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้นำรวมเป็นเงินรับฝากจนกว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้ออกหลักเกณฑ์กำกับดูแลเงินรับฝากสงเคราะห์ชีวิตดังกล่าวเป็นการเฉพาะ

5.2 หลักเกณฑ์

5.2.1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ณ สิ้นวันสุดท้ายของเดือนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดรวมเงินรับฝากทุกประเภท ณ สิ้นวันดังกล่าว

5.2.2 สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1) โดยสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงตามข้อ 5.2.1 ประกอบด้วย

- (1) เงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (2) เงินฝากประจำที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (3) เงินสดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจและเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ ไม่เกินร้อยละ 2.5 ของยอดรวมเงินรับฝากทุกประเภท ตามที่กำหนดในข้อ 5.2.1
- (4) หลักทรัพย์หรือตราสารซึ่งปราศจากภาระผูกพันและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ดังต่อไปนี้

(4.1) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกโดยรัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

(4.2) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน คำประกันเฉพาะต้นเงิน หรือรวมทั้งดอกเบี้ย

(4.3) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่สามารถใช้เป็นหลักประกันในการทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตรกับธนาคารแห่งประเทศไทย ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยบริการด้านตลาดการเงินเกี่ยวกับการซื้อขายตราสารหนี้โดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืน และการขายตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยกับไพรมารี ดีลเลอร์ (Primary dealer) และเกี่ยวกับการขายตราสารหนี้เพื่อบริหารสภาพคล่องโดยมีสัญญาว่าจะซื้อคืน

(4.4) หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2)

(5) ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกเพื่อทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น และปราศจากภาระผูกพัน

(6) หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ออกเพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน รับรอง อาวัล หรือคำประกันเฉพาะต้นเงิน หรือรวมทั้งดอกเบี้ย ซึ่งปราศจากภาระผูกพัน

ทั้งนี้ สินทรัพย์สภาพคล่องข้างต้นให้หมายความรวมถึงตราสารการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลามที่มีลักษณะเทียบเท่าด้วย

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2 กันยายน 2562

(นายวิรไท สันติประภพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

โทรศัพท์ 0 2283 6373, 0 2283 6369

หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนับมูลค่าหลักทรัพย์เข้าเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยใช้มูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นเดือน และในการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
2. หลักทรัพย์ที่อนุญาตให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจใช้ดำรงเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ตามนัยข้อ 5.2.2 (4) และ 5.2.2 (5) ได้แก่ หลักทรัพย์ที่เป็นสกุลเงินบาทและหลักทรัพย์ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ทั้งที่ออกจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ
3. ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจใช้ Settlement date accounting สำหรับรายการเกี่ยวกับเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจขายหลักทรัพย์ ให้ยึดหลักทรัพย์ใช้หลักทรัพย์เป็นหลักประกันในการกู้ยืม หรือส่งคืนหลักทรัพย์ ณ วันครบกำหนดสัญญาของธุรกรรม Repo หรือธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์นั้น สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องไม่นับรวมมูลค่าหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง นอกจากนี้ ในกรณีของหลักทรัพย์ที่ได้จากการทำธุรกรรม Repo (Reverse repo) และธุรกรรมยืมและให้ยืมหลักทรัพย์นั้น ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนับหลักทรัพย์ส่วนที่ปราศจากภาระผูกพันและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง โดยใช้ราคาตลาดของหลักทรัพย์
4. สำหรับหลักทรัพย์ในต่างประเทศที่ใช้ดำรงเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ (Custodian) ดังนี้
  - 4.1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เก็บรักษาหลักทรัพย์ไว้กับ Custodian ในต่างประเทศ จะต้องเลือกใช้ Custodian ที่เป็นสถาบันที่มีฐานะมั่นคง และมีเครือข่ายการให้บริการในศูนย์กลางการเงินที่สำคัญ ซึ่งได้รับ Credit rating AA- หรือเทียบเท่าขึ้นไป ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องกำหนดให้ Custodian จัดส่งไปยืนยันยอดหลักทรัพย์ หรือ Statement of transactions ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 1 ครั้ง
  - 4.2 ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะเลือกใช้ Custodian ที่มีคุณสมบัติไม่เข้าเกณฑ์ในข้อ 4.1 สถาบันการเงินเฉพาะกิจจะต้องแจ้งรายชื่อของ Custodian ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบก่อน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน
5. เงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะนำมาคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สภาพคล่องตามนัยข้อ 5.2.2 (3) ของประกาศฉบับนี้ จะเริ่มนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ต่อเมื่อมีการแจ้งรายชื่อศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์และได้รับอนุญาตจากสายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วเท่านั้น

**หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ที่สามารถนับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้**

ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถนำหุ้นกู้ พันธบัตร หรือ ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ซึ่งปราศจากภาระผูกพันและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้ ที่ออกโดยสถาบันดังต่อไปนี้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ (ตามนัยข้อ 5.2.2 (4.4))

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น

1. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
2. การไฟฟ้านครหลวง
3. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
4. การท่าเรือแห่งประเทศไทย
5. การประปานครหลวง
6. การประปาส่วนภูมิภาค
7. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
8. การเคหะแห่งชาติ
9. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
10. การยาสูบแห่งประเทศไทย
11. ธนาคารออมสิน
12. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
13. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
14. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
15. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
16. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
17. บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
18. บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
19. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
20. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
21. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
22. บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
23. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
24. บริษัท ปตท. สผ. จำกัด (มหาชน)
25. บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด
26. บริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด
27. สถาบันคุ้มครองเงินฝาก
28. บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่

กระทรวงการคลังถือหุ้นเต็มจำนวน